

Ἡ ἐγκύκλιος τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ τὸ δικαίωμα τοῦ συνέρχεσθαι

Ἡ δυσχέρεια νὰ ἐπαληθεύεται στὴ νομικὴ πράξη τὸ φιλελεύθερο πνεῦμα τῶν Συνταγμάτων καὶ ἰδιαίτερα ἐκείνων τῶν διατάξεων τοὺς ποὺ χρησιμεύουν σὰν προάσπιση τοῦ ὅλου συστήματος τῆς δημοκρατίας καὶ τῶν ἀτομικῶν ἐλευθεριῶν (ὁμαδικὴ δράση καὶ ἐλευθεροτυπία ἄρθρα 10, 11 καὶ 14 τοῦ Ἑλλ. Συντάγματος) ὑπάρχει ἀκόμα καὶ σὲ χώρες μὲ μεγάλη φιλελεύθερη παράδοση καὶ μακρόχρονη νομικὴ ἄσκηση τῶν δικαιωμάτων αὐτῶν.

Ἡ δυσχέρεια αὐτὴ ἐμφανίζεται πιὸ ἔντονα στὴν Ἑλλάδα, ὅπου σχεδὸν πάντοτε ἡ δημοκρατία, γιὰ ὀρισμένους κοινωνικοὺς καὶ ἱστορικοὺς λόγους λειτούργησε ἐλαττωματικά. Ἰδιαίτερα τὴν τελευταία δεκαπενταετία, ὁ ἀκόμα μεγαλύτερος περιορισμὸς τῶν ἀτομικῶν δικαιωμάτων, κάτω μάλιστα ἀπὸ ἀνώμαλες νομικὲς μορφές, ἐκμηδένισε κάθε προστασία τοῦ ἀτόμου, ἀπὸ τὴν αὐθαιρεσία καὶ τὴν ἐπέμβαση τῶν πολιτειακῶν ὀργάνων.

Μετὰ τὸ δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο, ἡ προώθηση τῆς ἰδέας τῶν ἀτομικῶν δικαιωμάτων, ἀπὸ διεθνεῖς ὀργανισμοὺς (Χάρτης ΟΗΕ, Σύμβαση Ρώμης), ὁ ἐμπλουτισμὸς τοῦ περιεχομένου τοὺς, ἡ πείρα τῆς ἐξουθένωσης τοῦ ἀτόμου ἀπὸ φασιστικὰ καθεστῶτα καὶ οἱ νέες μορφὴς ἐπιθέσεις καὶ ἐπιβουλές κατὰ τῶν δημοκρατικῶν ἐλευθεριῶν, ἐπανάφεραν στὴ νομικὴ σκέψη, τὸ δικαίωμα τῆς ἀντίστασης στὴν καταπίεση (*résistance à l'oppression, selfdefence*) καὶ στὴν ἄδικη νομοθεσία.

Ἀνεξάρτητα, ὅμως, ἀπὸ τὴν ἀναγωγή στὶς ἰδέες τοῦ «φυσικοῦ δικαίου», καὶ τὶς γενικώτερες φιλοσοφικὲς θεωρήσεις, γιὰ τὸ ἄτομο καὶ τὴν αὐταξία του, ἔγινε δεκτό, ὅτι, ἡ ὑπεράσπιση τῶν ἀτομικῶν δικαιωμάτων ἀπὸ τὴ Δικαστικὴ ἐξουσία καὶ ἡ ἀνεμπόδιση ἄσκησής τοὺς ἀπὸ τοὺς πολίτες, ἀποτελοῦν τὴν πιὸ θετικὴ εἰσφορά, στὴν προάσπιση τοῦ δημοκρατικοῦ πολιτεύματος, γιὰτὶ οἱ ἀτομικὲς ἐλευθερίες εἶναι ἰσχυρὸ μέσον γιὰ τὴν κατάκτηση στοιχειώδους δικαιοσύνης καὶ γιὰ τὴν καλλιτέρευση τῆς τύχης τῆς συντριπτικῆς πλειοψηφίας τοῦ πληθυσμοῦ, μέσα σὲ συνθήκες κοινωνικῶν ἀνταγωνισμῶν, ὅπου ἡ ὑπεροχὴ τῶν ἰσχυρῶν ἐκμηδενίζει τὴν τυπικὴ ἰσότητα τῶν νόμων.

Στὰ πλαίσια αὐτῶν τῶν διαπιστώσεων, ἡ Ἐγκύκλιος τοῦ Εἰσαγγελέως τοῦ Ἀρείου Πάγου (ἀρ. 9 Ε.Π. 63/17.10.62) ποὺ ἐπικρίνει τὰ Δικαστήρια ὅτι ἐπιδεικνύουν μεγάλη ἐπιείκεια, κατὰ τὴν ἐκδίκαση τῶν ἀδικημάτων «ἀπειθείας καὶ ἀντιστάσεως κατὰ τῶν πολιτειακῶν ὀργάνων» καὶ τοὺς καταλογίζει ὅτι δὲν ἔχουν ἐπίγνωση τῶν κινδύνων ποὺ ἀπειλοῦν τὴν ἐννομὴ τάξη, ἐκτὸς τοῦ ὅτι κρίνεται ὄχι σύμφωνη μὲ τὸ Σύνταγμα καὶ τοὺς νόμους γιὰτὶ ἐμφανίζει τὴν Εἰσαγγελικὴ Ἀρχὴ νὰ εἰσβάλλει στὸ χῶρο ποὺ διαμορφώνεται ἡ δικαστικὴ κρίση, ἀ γ ν ο ε ἰ τὴν ἐ λ λ η ν ι κ ῆ π ρ α γ μ α τ ι κ ὴ τ ῆ τ α καὶ ἀποβλέπει στὸν ἐπηρεασμὸ τῆς γνώμης τῶν δικαστῶν, ὑπὲρ τῶν πολιτειακῶν ὀργάνων, τὰ ὁποῖα ἡ κυβερνητικὴ πολιτικὴ ἔχει δραστηριοποιήσει ἀτυχῶς πρὸς ὄφελος τῶν ἰδίων τῆς ἐπιδιώξεων. Εἶναι ἀναμφίβολο ὅτι ἡ ἀπειθεία καὶ ἡ ἀντίσταση κατὰ τῶν κρατικῶν ὀργάνων ἐμφανίζονται κυρίως, ὅταν ἀπαγορεύεται νὰ ἀσκηθεῖ τὸ βασικὸ συνταγματικὸ δικαίωμα τοῦ «συνέρχεσθαι» καὶ συγκεκριμένα ὅταν ἀόριστα καὶ ἀναιτιολόγητα ἀπαγορεύεται, κάθε συνδικαλιστικὴ ἢ πολιτικὴ συγκέντρωση ποὺ ἀντιστρατεύεται στὴν κάθε φορὰ συγκεκριμένη πολιτικὴ τῶν φορέων τῆς κυβερνητικῆς ἐξουσίας. Ἔτσι στὴν

ούσια ή 'Εγκύκλιος, έκτιμώντας έσφαλμένα την έλληνική πραγματικότητα, δικαιολογεί τις διάφορες άπαγορευτικές διατάξεις των συγκεντρώσεων, οι όποιες για τη γενικότητα, την άσάφεια και την άοριστη έπίκληση κινδύνων, έχουν κριθεί έπανειλημμένα από το Συμβούλιο 'Επικρατείας άντισυνταγματικές.

Οί πολυάριθμες καταδίκες, από τα τακτικά δικαστήρια, πολιτειακών όργάνων, για πράξεις βίας στην έκλογική και μετεκλογική περίοδο, ή διόγκωση του άπεργιακού κινήματος και ή γνώση ότι ή 'Ανεξαρτησία της Δικαιοσύνης άποτελεί φραγμό, έστω και κάτω από άνελεύθερους νόμους, στην άντιδημοκρατική τακτική των σημερινών φορέων της κρατικής έξουσίας, ώθούν την Κυβέρνηση στην προσπάθεια να έκμηδενίσει μιá από τις βασικές έγγυήσεις του συστήματος των άτομικών δικαιωμάτων, τη Δικαστική 'Ανεξαρτησία. Δυστυχώς, ή 'Εγκύκλιος, από άγνοια των πραγμάτων, ύποβοηθεί την κυβερνητική προσπάθεια και πιθανόν να άποβεί σε βάρος της όρθης άπνομής της Δικαιοσύνης, γιατί οι δικαστές θα διστάζουν να κρίνουν κατά συνείδηση, από φόβο μήπως ή κρίση τους θεωρηθεί κατά την 'Εγκύκλιο «άκρως έπειικής».

'Η έκμηδένιση, όμως, με ύπερβολικές ποινές εκείνων που άσκούν τα δικαιώματα που παρέχει το Σύνταγμα και άντιτάσσονται στην αυθαιρεσία και τις άντισυνταγματικές άπαγορεύσεις των πολιτειακών όργάνων, οδηγεί στον κλονισμό της άξίας των βασικών πολιτειακών θεσμών.

Οί Έλληνες Δικαστές που έχουν ίσχυρές παραδόσεις άνεξαρτησίας, πρέπει να έξακολουθήσουν, να κρίνουν έλεύθερα και κατά συνείδηση, έχοντας πάντα σαν γνώμονα, πώς ή κατάλυση των άτομικών έλευθεριών, οδηγεί στην κατάλυση του πολιτεύματος και ότι κανένας νόμος σε καμιά περίπτωση δέν μπορεί να κάνει άξιόποινη την άντίσταση ή την άπειθεια του άτόμου σε άντισυνταγματική ή παράνομη κατά τύπο ή ούσια νομοθετική ή διοικητική πράξη.

Ο διακανονισμός του έξωτερικού δημοσίου χρέους

'Αποτελεί Ιστορία παράλληλη, ή καθυστέρηση της έλληνικής οικονομίας και ή δανειοδότηση από το έξωτερικό. Μόνο ή διερεύνηση κάθε δανείου και κάθε δανειακής περιόδου, μπορεί να άποκαλύψει με ποιό τρόπο τα έξωτερικά δάνεια άποσύνθεσαν και παράλυσαν την έθνική οικονομία, πώς όδήγησαν την 'Ελλάδα τέσσερες φορές σε πτώχευση και πώς συνετέλεσαν να άνακοπεί κάθε προσπάθεια οικονομικής άνάπτυξης.

'Η συμφωνία που πραγματοποιήθηκε με τους άμερικανούς όμολογιούχους και ή πρόθεση της Κυβέρνησης να διακανονίσει και τον κύριο όγκο του προπολεμικού δημοσίου χρέους με πρότυπα τη συμφωνία αυτή, άποτελεί ένα από τα σημαντικότερα γεγονότα της οικονομικής Ιστορίας της χώρας, τόσο για τις έπιπτώσεις που θα έπιφέρει ό διακανονισμός στον κρατικό προϋπολογισμό, όσο και γιατί προδιαγράφει την άρχή μιáς νέας έντονης δανειακής πολιτικής.

Οί όροι διακανονισμού με τους άμερικανούς όμολογιούχους (άναγνώριση όλόκληρης της όφειλής και κεφαλαιοποίηση μέρους των τόκων των έτών 1952 - 1962) είναι οι δυσμενέστεροι που έπιβλήθηκαν σε όφειλέτρια χώρα. 'Αναγνωρίσθηκε κεφάλαιο 40 έκ. δολλαρίων (36 έκ. δολ. ή όνομαστική άξία των διακανονισθέντων δανείων 1924, 1925 και 1928 και 4 έκ. δολ. κεφαλαιοποιηθέντες τόκοι), ενώ τα δάνεια άπέδωσαν καθαρό προϊόν 33 έκ. δολ. περίπου και από αυτά το δάνειο του 1925 όνομαστικής άξίας 11 έκ. δολ., ήταν στην ούσια είκονικό γιατί το διαχειρίστηκε σαν έπιχείρηση κοινής ώφελείας ή άμερικανική εταιρία Ούλεν.

Με τη συμφωνία αυτή σαν πρότυπο, (οί άγγλοι όμολογιούχοι διέκοψαν τις διαπραγματεύσεις για να έκδιάσουν πιό ίκανοποιητικές λύσεις), θα άναγνωρισθεί για τους ίδιώτες όμολογιούχους όφειλή 186 έκ. δολ., ενώ το ποσό που εισπράχθηκε είναι περίπου 140 έκ. δολάρια.

Οί όροι της συμφωνίας διακανονισμού γίνονται έπαχθέστεροι από τους ύπερβολικά βαρείς όρους τοποθέτησης και έκδοσης των δανείων. 'Εκδοση πολύ κάτω από το άρτιο, μεγάλοι τόκοι και προμήθειες, προνομιακές παραχωρήσεις και μη παραγωγική τοποθέτηση του προϊόντος των δανείων. 'Ελάχιστα ποσά των δανείων τοποθετήθηκαν παραγωγικά και συγκεκριμένα 7,6% της περιόδου 1879 - 1893, 11,77% της περιόδου 1893 - 1922 και 31% της περιόδου 1923 - 1932. Οί επενδύσεις όμως της τελευταίας δανειακής περιόδου ήταν κοινής ώφελείας, κυρίως, και ή συμβολή τους στην έκβιομηχάνιση ήταν περιορισμένη και έμμεση, ενώ όρισμένα δάνεια που χαρακτηρίσθηκαν παραγωγικά είτε διατέθηκαν στην κατασκευή έργων ύπερβολικής δαπάνης, που ποτέ δέν χρησιμοποιήθηκαν, όπως το δάνειο των

σιδηροδρόμων του 1925, αξίας 21 έκ. δολ., είτε τα διαχειρίσθηκαν οι ξένοι, όπως της ύδρευσης (Ούλεν). Μεγάλο μέρος των δανείων απορρόφησαν οι στρατιωτικές δαπάνες και οι πολεμικές αποζημιώσεις για πολέμους (όπως του 1897 και του Μικρασιατικού) που επέβαλαν στην Ελλάδα τα συμφέροντα των «Δανειστριών Δυνάμεων».

Υποστηρίζεται και αποδεικνύεται από τους πιο έγκυρους Έλληνες συγγραφείς ότι το σύνολο του προπολεμικού δημοσίου χρέους έχει αποπληρωθεί.

Η Κυβέρνηση όμως κάτω από την πίεση της Κοινής Αγοράς και την προσδοκία νέων δανείων — για τα οποία είναι αμφίβολο αν ο διακανονισμός ήταν απαραίτητη προϋπόθεση — έκβιασθηκε να αναγνωρίσει ανύπαρκτες υποχρεώσεις. Ακόμα δυσμενέστεροι γίνονται οι όροι του έκβιασθέντος διακανονισμού, αν συγκριθούν με τους αντίστοιχους, άλλων οφειλέτιδων χωρών, που συμφώνησαν να καταβάλουν μικρό μόνο μέρος του δημοσίου χρέους τους (η Τουρκία πραγματοποίησε επανειλημμένες μειώσεις, η Γιουγκοσλαβία καταβάλει κάτω του 10%) και αν ληφθεί υπ' όψη ότι οι από επανορθώσεις οφειλόμενες στην Ελλάδα αποζημιώσεις, έναντι 8.500 έκ. δολ. ζημιών που υπέστη, δεν κατεβλήθησαν, εκτός από ελάχιστο μέρος, και έχουν φαλκιδευθεί στο 1/10 περίπου. Μέχρι του έτους 1967 τα τοκοχρεολύσια του προπολεμικού δημοσίου χρέους (το σύνολό του ανέρχεται σε 261 έκ. δολ.) με βάση τη συμφωνία των αμερικανών κομιστών θα επιβαρύνουν τον κρατικό προϋπολογισμό με 8,5 έκ. δολ. (255 έκ. δρχ.) και από το 1967 με 12 έκ. δολ. (360 έκ. δρχ.). Υπολογίζεται ότι η έξυπνότερη του προπολεμικού και μεταπολεμικού δημοσίου χρέους θα επιβαρύνει τον προϋπολογισμό του 1963 με 53 έκ. δολ. (1600 έκ. δρχ.). Από το 1964 η επιβάρυνση του κρατικού προϋπολογισμού θα ανέρχεται, γιατί το δανειακό μέρος εκτέλεσης του προγράμματος — ανίκανο, έστω και εκτελούμενο ακόμα, να δημιουργήσει προϋποθέσεις ανταγωνιστικότητας στα πλαίσια της Κοινής Αγοράς — θα προσθέτει στο δημόσιο χρέος 3.500 έκ. δραχμές κατά έτος. Ενώ, μέσα στο ασφυκτικά μικρό περιθώριο αναπροσαρμογής στις συνθήκες της Κοινής Αγοράς, η πορεία των δημοσίων επενδύσεων το 1962 εμφανίζεται εξασθενημένη και οι ιδιωτικές επενδύσεις στη βιομηχανία τα έτη 1960 - 1961 ήταν μόνο ελαφρά ανώτερες του ενός τρίτου των υπολογιζομένων από το πρόγραμμα, ο δημόσιος δανεισμός και οι στρατιωτικές δαπάνες ακολουθούν ανοδική πορεία με σαφή ροπή αύξησης. Τα δάνεια και η έξυπνότητά τους, ισοδυναμούν με φορολογία και η φορολογία θα ένσωματωθεί αναγκαία στις τιμές, τη στιγμή που στοιχειώδης προϋπόθεση επιδίωξης στο πλαίσιο της Κοινής Αγοράς είναι η πτώση των τιμών και η συναγωνιστικότητα των ελληνικών προϊόντων. Και επειδή — όπως και στο παρελθόν — θα είναι αδύνατο ή όποια αύξηση των φόρων να καλύψει τη «καλπάζουσα» αύξηση των τοκοχρεολυσίων, διαγράφεται ήδη με καθαρότητα στον ορίζοντα της ελληνικής οικονομίας, για μια ακόμα φορά η κλασική φράση του Τρικούπη: «Κύριοι έπτωχεύσαμε».

Κονσόρτσιουμ και πολιτική κερδοσκοπικών κριτηρίων

Η δυσανάλογη επιβάρυνση της ελληνικής οικονομίας με στρατιωτικές δαπάνες, ή όριστική διακοπή της αμερικανικής βοήθειας και η προσπάθεια της αμερικανικής πολιτικής να μεταθέσει τα έξοπλιστικά βάρη σε μια ομάδα κρατών της Δυτικής Ευρώπης οδήγησαν στην ιδέα του Κονσόρτσιουμ.

Η ίδρυση του Κονσόρτσιουμ, οι διαπραγματεύσεις που ακολούθησαν και η άρνησή του να καλύψει με τη χορήγηση δανείου τα κενά που άφησε η διακοπή της Βοήθειας οδηγούν στις ακόλουθες διαπιστώσεις:

1. Η παροχή της αμερικανικής βοήθειας έθεσε σε κίνηση ένα μηχανισμό έξοπλιστικών βαρών που εξακολούθησε να κινείται προς τα άνω και μετά την από έτος σε έτος προοδευτική της μείωση. Παράλληλα η διαρκώς διευρυνόμενη εξάρτηση από την αμερικανική πολιτική με τη δημιουργία διαφόρων «υποχρεώσεων» και «δεσμεύσεων», οδήγησε στο σημείο να αναζητηθεί, η κάλυψη του κενού που άφησε η διακοπή της βοήθειας από δανειακές έξωτερικές πηγές.

2. Για μια ακόμα φορά η κυβέρνηση ακολουθεί την εθνικά επιζήμια πολιτική καλύψεως των μη παραγωγικών δαπανών από την εξωτερική δανειοδότηση, χωρίς να ενδιαφέρεται για τις επιπτώσεις που θα επιφέρει στο σύνολο της εθνικής οικονομίας.

3. Υποχρεώθηκε η Κυβέρνηση κάτω από τις επεμβάσεις και τις πιέσεις που άσκησαν οι ξένοι όμολογιούχοι, στους διαφόρους Διεθνείς Πιστωτικούς Οργανισμούς να ρυθμίσει το προπολεμικό δημόσιο χρέος, κατά τρόπο παράλογο και ληστρικό.

4. Διαφάνηκε ὁ τρόπος μὲ τὸν ὁποῖο τὰ μέλη τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς «κατανοοῦν» τὶς ἀνάγκες καὶ τὶς δυσκολίες τῆς ἡμιανάπτουκτῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας, τὴ στιγμή πού τὸ ἐκμεταλλεύσιμο χρονικὸ διάστημα γιὰ τὴν καλύτερη κατὰ τὸ δυνατὸ προσαρμογὴ τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας στὶς συνθήκες καὶ τὶς ἀπαιτήσεις τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς εἶναι ἐλάχιστο.

Εἶναι ἀφέλεια νὰ ὑποστηρίζεται ὅτι οἱ ξένοι «ἐπείσθησαν» στὶς διαβεβαιώσεις «οἰκονομικῆς προόδου» καὶ ὅτι ἡ «ἀδικαιολόγητος ἔλλειψις κατανοήσεως τῶν ἑλληνικῶν αἰτημάτων» ὀφείλεται στὴ μὴ ἐνημέρωση ἀπὸ τὴν Κυβέρνηση τῶν κρατῶν - μελῶν τοῦ Κονσόρτσιουμ γιὰ τὴν πραγματικὴ οἰκονομικὴ κατάστασι τῆς χώρας. Ἀπλῶς, ἡ ἀνεπάρκεια τῆς Κυβέρνησης καὶ ἡ ἀχαρακτήριστη ἔξαρση ἀνυπάρκτων ἐπιτυχιῶν ἀποτέλεσε τὸ πρόσχημα τῆς ἀρνήσεως τοῦ δανείου, ἐδυνάμωσε τὶς ὑπερβολικὲς ἀξιώσεις τῶν ὁμολογιούχων καὶ ἐδικαιολόγησε τὴν ἐμμονὴ τοῦ ΝΑΤΟ γιὰ τὴν αὔξησι τῶν στρατιωτικῶν δαπανῶν στὸ μέτρο πού αὐξάνει τὸ ἐθνικὸ εἰσόδημα. Ἀποδείχτηκε μὲ σαφήνεια ὅτι ἡ πολιτικὴ τῶν κρατῶν - μελῶν τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς εἶναι πολιτικὴ κερδοσκοπικῶν κριτηρίων.

5. Οἱ συνεχεῖς διερευνήσεις τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας ἀπὸ τὸ Κονσόρτσιουμ — ἄσχετα ἂν αὐτὲς γίνηκαν γιὰ παρελκυστικὸς λόγους — ἀπόδειξαν τὴν ἀνυπαρξία μελετῶν, τὴν ἀσύνδετη καὶ μὴ ἱεραρχημένη ἀπαρίθμησι ἔργων, τὴν ἀποτυχία τῆς βιομηχανικῆς πολιτικῆς, τὴν ἀνεπάρκεια τῶν συναλλαγματικῶν ἀποθεμάτων καὶ τὴν πλήρη ἀδυναμία τῶν φορέων τῆς οἰκονομικῆς πολιτικῆς νὰ διαπιστώσουν τὴν οὐσία τοῦ οἰκονομικοῦ προβλήματος τῆς χώρας, μὲ τὴν ἐπιμονὴ τους νὰ ζητοῦν ἀπὸ τοὺς ξένους τὴν κάλυψη τοῦ ἐλλείμματος.

Ἡ συνδικαλιστικὴ εἰσφορὰ

Ἀφοῦ τόσο ἔχουν δεινοπαθήσει στὸν τόπο μας, οἱ ἔννοιες τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς δημοκρατίας δὲν εἶναι δυνατόν νὰ γίνεταί ἐξαιρέσι γιὰ τὸν συνδικαλισμὸ. Ἡ ἀρχή, πῶς οἱ ἐργαζόμενοι πρέπει νὰ στηρίζουν οἰκονομικὰ τὶς συνδικαλιστικὲς τους ὀργανώσεις, κατὰληξε νὰ γίνετῃ μέτρο ἀντεργατικὸ, ἀντιδημοκρατικὸ καὶ παράνομο. Γιατὶ ἀποτελεῖ διαστρέβλωσι τῆς ἀρχῆς αὐτῆς ἢ διὰ νόμου ὑποχρεωτικὴ καταβολὴ τῆς εἰσφορᾶς πρὸς τὴν Γ.Σ.Ε.Ε. Ἔτσι ὁ συνδικαλισμὸς χάνει τὸν χαρακτήρα του σὰν δημοκρατικοῦ θεσμοῦ καὶ θυμίζει πολὺ τὸν «κρατικὸ συνδικαλισμὸ» τοῦ Φράνκο. Ἀλλὰ καὶ πέρα ἀπ' αὐτὰ ἡ ὑπουργικὴ ἀπόφασι, πού ἐπέβαλε τὴν εἰσφορὰ ἀντιστρατεύεταί τὸν ν. 3249)1955, καὶ ἀγνόησε τὸ ἀληθινὸ περιεχόμενον τοῦ συνταγματικοῦ δικαιώματος τοῦ «συνεταίριζεσθαι».

Ἀκόμη ἀναθέτει τὴν εἰσπραξὴ τῆς εἰσφορᾶς στὸν ἐργοδότη. Μ' αὐτὸ τὸν τρόπο ὁ ἐργοδοτικὸς μηχανισμὸς παρεμβάλλεταί καὶ νοθεύει μιὰ σχέση, πού θάπρεπε νὰ μείνει στενὰ ἐσωτερικὴ τῶν ἐργαζομένων. Μόνη διέξοδος τῶν ἐργαζομένων ἀπέμειναν οἱ ἀρνητικὲς δηλώσεις. Γιὰ τοῦτο καὶ οἱ ἀνώτερες συνδικαλιστικὲς ὀργανώσεις καὶ τὰ ἐργοδοτικὰ συμφέροντα ἔκαναν τὸ πᾶν, προκειμένου νὰ ἀνακόψουν τὸ κύμα τῶν ἀρνητικῶν δηλώσεων. Τὸ πιὸ φοβερό, ὅμως, εἶναι ὅτι τὰ χρήματα αὐτὰ προορίζονται γιὰ τὴν ἡγεσίαν τῆς ΓΣΕΕ, ἢ ὁποῖα θεωρεῖται ὑπεύθυνα γιὰ τὴν θλιβερὴ ἀποτελμάτωσι τοῦ συνδικαλιστικοῦ μας κινήματος. Οἱ ἐργαζόμενοι δηλαδὴ — ἀπὸ τὸν ἐπιστήμονα μέχρι τὸν κάθε μισθοσυντῆρητο — καλοῦνται νὰ χρηματοδοτήσουν μὲ τὸν ἴδιο τους τὸ μόχθο τὸ καθεστῶς, πού μονιμοποιεῖ τὴν ἀθλία ποιότητα τοῦ ἐπιστήμου συνδικαλισμοῦ μας καὶ τὴν ἔλλειψι ὁποιασδήποτε σχέσεως «ἡγεσίας» καὶ ἐργαζομένων. Ἡ ὑγιὲς ἀντίδρασι τῶν ἐργαζομένων, πού ἐκδηλώθηκε μὲ τὴν καθολικότητα συγκεντρώσεως τῶν ἀρνητικῶν δηλώσεων, ἐντάσσονται στὸ εὐρὺ πλαίσιο τῶν ἀγώνων γιὰ τὴν υπεράσπισι τῶν θεμελιακῶν δικαιωμάτων τῶν ἐργαζομένων. Ὁ ἀγώνας αὐτὸς ἔχει καθολικὸ περιεχόμενον καὶ βρίσκει τοὺς ἐπιστήμονες στὴν πρώτη γραμμὴ.

Ἡ θεραπεία μὲ σύγχρονα ἀντιπηκτικὰ

Ἡ ἐκτίμησι τῆς δράσεως καὶ τῆς ἀποτελεσματικότητος τῶν νέων θεραπευτικῶν παραγόντων ἐπιτυγχάνεταί μονάχα μὲ τὴν ἀπόκτησι πείρας ἀπὸ τὴν χρησιμοποίησίν τους. Τὸ ἴδιο συνέβη καὶ μὲ τὰ σύγχρονα ἀντιπηκτικὰ φάρμακα, πού ἡ χρῆσι τους γενικεύθηκε τελευταῖα, εἴτε προληπτικὰ, εἴτε στὶς περιπτώσεις συμπτωμάτων θρομβώσεως. Τὰ ἀντιπη-

κτικὰ ἄρχικὰ εἶχαν ξεσηκώσει μεγάλο ἐνθουσιασμό, γιὰ νὰ μετριασθεῖ προτοῦ περάσουν πολλὰ χρόνια.

Ἡ χρησιμοποίηση καὶ ἡ ἀποτελεσματικότητα τῶν ἀντιπηκτικῶν ἀπασχόλησε σὰν θέμα, μάλιστα, τὸ πρόσφατο συμπόσιο ποὺ ὀργανώθηκε στὸν «Εὐαγγελισμό» μὲ εἰσηγητὲς τοὺς κ.κ. Δ. Μπάκαλον, Ἀ. Μάνον, Κ. Σαμαρᾶν, Σ. Σκαρπαλέζον, Θ. Δοξιάδη καὶ Κ. Γαρδίκαν. Στὸ συμπόσιο διατυπώθηκαν ἀντιφατικὲς ἀπόψεις καὶ ἐτονίσθησαν οἱ κίνδυνοι ἀπὸ τὶς δυσάρεστες ἐπιπλοκὲς στὶς περιπτώσεις ποὺ δὲν γίνεται «λελογισμένη καὶ ἐκλεκτικὴ» χορήγησή τους. Βέβαιον, πάντως, παραμένει τὸ μέγεθος τῆς προσφορᾶς τους στὴν φαρέτρα τῶν θεραπευτικῶν μέσων καὶ μάλιστα στὶς παθήσεις τῶν στεφανιαίων ἀγγείων καὶ τῶν φλεβοθρομβώσεων, ὅπου παρατηρήθηκε ἀποφυγὴ θανατηφόρων ἐπιπλοκῶν καὶ παράταση ζωῆς.

Τὸ θέμα τῆς πήξης τοῦ αἵματος ἀποτελεῖ, ὅπως εἶναι γνωστό, ἓνα ἀπὸ τὰ πιὸ δυσεπίλυτα προβλήματα τῆς σύγχρονης παθολογίας, παρὰ τὶς συνεχεῖς ἀνακαλύψεις παραγόντων, ποὺ συμμετέχουν ἐνεργᾶ στὴν πήξη τοῦ αἵματος. Συμπερασματικὰ μποροῦμε νὰ πούμε, ὅτι ἡ ἀνακάλυψη καὶ ἡ χρησιμοποίηση τῶν ἀντιπηκτικῶν ἦταν μιὰ ἀναμφισβήτητη πρόοδος στὴ σύγχρονη θεραπευτικὴ. Χρειάζεται, ὅμως, νὰ περάσει ὁ ἀναγκαῖος χρόνος γιὰ νὰ συναχθεῖ ἔγκυρη γνώμη, πάνω στὴν ἀποτελεσματικότητά τους.

Εἶναι χρέος τοῦ ἑλληνικοῦ ἰατρικοῦ κόσμου, ὅπως καὶ αὐτὸς ἀπὸ τὴν πλευρά του, ἐμπλουτίσει μὲ τὴν πείρα καὶ τὴν ἐπιστημονικὴ ἐργασία του, τὶς δυνατότητες ποὺ προσφέρει τὸ σημαντικό αὐτὸ θεραπευτικὸ μέσο.

Ἡ φαρμακευτικὴ βιομηχανία στὴν Ἑλλάδα

Ἡ ἀνακοίνωση ὅτι τρεῖς ἑλληνικὲς φαρμακοβιομηχανίες συμπήξαν ἐταιρία γιὰ τὴν ἐξαγωγή τῶν προϊόντων τους στὸ ἐξωτερικόν, φέρει στὴν ἐπικαιρότητα τὸ γενικώτερο πρόβλημα τῆς ἑλληνικῆς φαρμακευτικῆς βιομηχανίας. Γιατὶ στὴν Ἑλλάδα ὑπάρχουν ἕξι μὲ ἑπτὰ βιομηχανικὲς μονάδες τῆς κατηγορίας αὐτῆς. Ἀπὸ αὐτές, τέσσερες, συντηροῦνται σὰν ἀντιπρόσωποι μεγάλων οἰκῶν τοῦ ἐξωτερικοῦ. Στὰ ἐργοστάσιά των δὲν γίνονται χημικὲς μετατροπὲς στὴν κυριολεξία, ἀλλὰ ἀνάμιξη καὶ συσκευασία ὑλῶν ποὺ πάντα προέρχονται ἀπὸ τὸ ἐξωτερικόν. Ὅλες παράλληλα ἐργάζονται κάτω ἀπὸ ἓνα καθεστῶς ἐξοντωτικοῦ ἀνταγωνισμοῦ ἀπὸ τὰ μεγάλα συγκροτήματα τοῦ ἐξωτερικοῦ, ποὺ ἔχουν ἐγκαταστήσει πλήθος ἀντιπροσωπειῶν καὶ ὑποκαταστημάτων καὶ δαπανοῦν τεράστια ποσὰ γιὰ διαφήμιση. Μὲ τὴν ἔνταξή μας στὴν Κοινὴ Ἀγορά, ὁ ἀνταγωνισμὸς τῶν δυτικοευρωπαϊκῶν καὶ ἰδιαίτερα τῶν γερμανικῶν οἰκῶν θὰ γίνῃ ἀκόμα πιὸ ἐξοντωτικὸς γιὰ τὴν ὑπανάπτυκτη ἑλληνικὴ φαρμακοβιομηχανία.

Τὸ πρόβλημα τῆς φαρμακοβιομηχανίας ἔχει τεράστια σημασία γιὰ τὴν υἰεΐα τοῦ λαοῦ καὶ τὰ οἰκονομικὰ τῶν λαϊκῶν στρωμάτων καὶ ὅπωςδήποτε ἀξιόλογη σημασία στὴν ὅλη ἐθνικὴ μας οἰκονομία. Γιὰ νὰ λυθεῖ, ἀπαραίτητη προϋπόθεση ἀποτελεῖ ἡ δημιουργία ντόπιας βαρεϊᾶς χημικῆς βιομηχανίας ποὺ θὰ στηρίζῃ μιὰν αὐτοδύναμη βιομηχανία φαρμάκων. Ἐν τῷ μεταξύ, προσωρινὸ ἐνισχυτικὸ ρόλο θὰ μπορούσε νὰ παίξει ἓνας εὐφυῆς κρατικὸς παρεμβατισμὸς, ποὺ θὰ ἀσκοῦσε αὐστηρὸ ἔλεγχον στὴν ἐγχώρια φαρμακοβιομηχανία, ὥστε νὰ προστατεύεται ἡ υἰεΐα τοῦ λαοῦ. Ταυτόχρονα, ὅμως, θὰ τὴν προστάτευε καὶ τὴν ἴδια ἀπὸ τοὺς ξένους, μὲ μιὰ κατάλληλη πολιτικὴ δασμῶν. Ἀντὶ γι' αὐτὸ ἀφίνονται ἀνοικτὲς οἱ θύρες στὰ ξένα συγκροτήματα φαρμακοβιομηχανίας, ποὺ θὰ ἐξοντώσουν τὶς ἀσθενέστερες μονάδες μας καὶ θὰ ἀναγκάσουν τὶς ὑπόλοιπες νὰ συνεργαστοῦν μαζί τους καὶ νὰ μετατραποῦν σὲ ἀντιπροσώπους τους. Γιὰ τοὺς λόγους αὐτούς, καὶ ἡ ἴδρυση τῆς ἐξαγωγικῆς ἐταιρίας, καθόλου δὲν θὰ πρέπει νὰ δημιουργεῖ τὴν ἐντύπωση ὅτι ἡ ἐγχώρια φαρμακοβιομηχανία εἰσέρχεται στὸ στάδιο τῆς ἐξυγιάνσεως καὶ καθίσταται αὐτοδύναμη. Γιατὶ μὲ τὰ σημερινὰ δεδομένα ἡ ἑλληνικὴ φαρμακοβιομηχανία ἀπλῶς θὰ συσκευάζει καὶ θὰ διακινεῖ ὕλες τοῦ ἐξωτερικοῦ, μέσα σὲ συνθήκες, ὅπου ἡ ἀνάπτυξη βιώσιμης ἐθνικῆς βιομηχανίας εἶναι ἀκατόρθωτη.

